

19.08.2026

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

Tuomiokapitulin istunto

Kokousaika	19.08.2026 09:15 -	
Kokouspaikka	Tuomiokapituli, Bulevardi 16 B, V kerros	
Osallistujat	Teemu Laajasalo	piispa, puheenjohtaja
	<i>avoinna</i>	tuomiorovasti
	Anna Saurama	maallikkojäsen, poissa § 23–25 käsittelyjen ajan (HL 28 § 1 mom. 7 kohta)
	Anna-Maija Viljanen	pappisasessori, poissa § 13 käsittelyn ajan (HL 28 § 1 mom. 7 kohta)
	Salla Poropudas	pappisasessori
	Ritva Saario	lakimiesasessori
	Jukka Pakarinen	hiippakuntadekaani
Varajäsenet	Ulla Kesonen	1. pappisvarajäsen, este
	Juha Ilonen	2. pappisvarajäsen, saapui § 1 käsittelyn aikana
Läsnäolo-oikeutetut	Signe Jauhiainen	hiippakuntavaltuuston pj., poissa § 24–25 käsittelyjen ajan (HL 28 § 1 mom. 7 kohta)
Sihteeri	Antti Luoma	notaari

19.08.2026

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 1 Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Piispa Teemu Laajasalo avasi istunnon.

Anna Saurama luki Galatalaiskirjeen luvusta 6 jakeet 1–10.

Laulettiin virsi 484.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Todettiin kokous laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Anna Saurama.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

19.08.2026

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 25 Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulin lausunto Tammisalon kirkon käytöstä luopumisesta

Diaarinumero DHEL/252/00.04.00/2026

Esittelijä Lakimiesasessori Ritva Saario

Perustelut Kirkkohallitus on pyytänyt kirkkolain 3 luvun 23 §:n mukaisesti Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulin lausuntoa Tammisalon kirkon käytöstä luopumisesta.

Esitys *Annettaneen* kirkkohallitukselle seuraava lausunto.

Tarkastettaneen pöytäkirja tältä osin istunnossa

Kirkkohallitus on pyytänyt kirkkolain 3 luvun 23 §:n mukaisesti Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulin lausuntoa Tammisalon kirkon käytöstä luopumisesta. Lausuntoa on pyydetty päätöksen ja valitusosoituksen lainmukaisuudesta sekä tarkoituksenmukaisuudesta suhteessa seurakunnan ja seurakuntayhtymän toimintaan sekä varallisuuteen. Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään 24.8.2026.

Kirkkolain 3 luvun 21 §:n 3 momentin mukaan kirkkovaltuuston on haettava kirkkohallituksen lupa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, jos asia koskee:

- 1) uuden kirkon tai siunauskappelin rakentamista tai hankkimista;
- 2) muun kuin kirkollisen rakennuksen muuttamista kirkoksi tai siunauskappeliksi;
- 3) suojellun kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista taikka sen käyttötarkoituksen muuttamista;
- 4) luopumista kirkon käytöstä.

**Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston päätös
17.6.2026, 45 §**

Helsingin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto on kokouksessaan 17.6.2026 45 § päättänyt

- 1) hakea kirkkohallitukselta luvan Tammisalon kirkon käytöstä luopumiselle.
- 2) hyväksyä esisopimuksen Tammisalon kirkkokiinteistön myynnistä.
- 3) myydä kiinteistön 91-44-13-4, osoitteessa Väylänrinne 1 00830 Helsinki, Kiinteistökehitys Arkki Oy:lle 700.000,00 euron kauppahinnasta noudattaen

19.08.2026

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

liitteenä 1 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja ja toimivaltaisen viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

4) valtuuttaa kiinteistöjohtajan tekemään tarvittaessa edellä mainittuun kiinteistökauppojen esisopimukseen ja sen perusteella tehtävään kauppakirjaan vähäisiä muutoksia sekä allekirjoittamaan esisopimuksen ja kauppakirjan sen jälkeen, kun kirkkohallituksen täysistunto on antanut luvan käytöstä luopumiseen.

Roihuvuoren seurakunta luopui kohteesta vuoden 2023 alussa ja rakennus on sen jälkeen ollut osittain ulkopuolisille vuokrattu. Helsingin seurakuntayhtymällä ei ole kiinteistölle omaa käyttöä eikä huonokuntoista kirkollista rakennusta tulla kunnostamaan. Helsingin seurakuntayhtymä on käynyt keskusteluja tilojen vuokrauksesta Tammisaloseuran ja muiden tammisalolaisten toimijoiden kanssa. Ratkaisuja tilojen vuokraukselle ei ole löytynyt.

Kohteesta on käyty laajasti markkinavuoropuhelua. Tämän perusteella on löytynyt kiinnostunut toimija, joka on laatinut tarvittavat suunnitelmat kaavoitusta varten ja saanut niihin asemakaavoituksesta luvan edetä. Rakennuksen kirkkosali oheistiloiineen säilytetään käyttötarkoitus muuttaen. Ostaja on kiinnostunut hankkimaan tontin rakentaakseen uusia asuinrakennuksia (tavoite noin 1700 m²) sekä kunnostaakseen tontille jäävän suojelumääräysten alaisen rakennuksen työateljee- ja asuinkäyttöön (noin 300 m²).

Kaupan toteutumisen ehtona on hyväksyntä Helsingin seurakuntayhtymän hallintoelimissä sekä kirkkohallituksen hyväksyntä kirkon käytöstä luopumiselle. Kiinteistöstä luopuminen on linjassa kiinteistöstrategian ja Hiilineutraali Kirkko -tavoitteen kanssa.

Museoviraston lausunto

Museovirasto on lausunnossaan 7.6.2026 pitänyt tyydyttävänä ratkaisuna kiinteistön kehittämistä viitesuunnitelman mukaan. Korkeassa rakennusosassa sijaitseva kirkkosali ympäröivine sisäänkäynti-, aula yms. oheistiloiineen sekä kellotorni säilyisivät. Nykyinen seurakuntatilojen siipi korvattaisiin uudella rivitalosiivellä, jonka hahmo ja julkisivumateriaali viittaavat alkuperäiseen arkkitehtuuriin. Lisäksi tontille rakennettaisiin arkkitehtuuriltaan samanhenkinen erillinen rivitalo. Merkittävistä muutoksista ja käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta rakennus edelleen säilyisi Tammisalons kaupunkikuvassa keskeisiltä kirkollisilta piirteiltään.

Edellä todettu huomioon ottaen Museovirasto ei näe estettä kiinteistön luovuttamiselle.

19.08.2026

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

Myynnin yhteydessä on kuitenkin varmistettava, että tuleva omistaja on tietoinen kirkon kulttuurihistoriallisesta merkittävydestä sekä säilyvien osien suojelusta asemakaavassa. Museoviraston näkemyksen mukaan suojelun tarve koskee myös keskeisiä sisätiloja, kuten kirkkosalia erityispiirteineen.

Kun kirkko ei luovuttamisen jälkeen ole enää kirkkolain tarkoittama kirkollinen rakennus, tulee Museoviraston sijaan Helsingin kaupunginmuseum (Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo) olemaan kuultava museoviranomainen esim. korjaus- ja muutostöiden yhteydessä.

Tuomiokapitulin kannanotto

Kirkkolain 3 luvun 23 §:n mukaan kirkkohallituksen on ennen 21 §:n 3 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä varattava tuomiokapitulille tilaisuus antaa asiasta lausunto.

Kun seurakunta luopuu kirkon käytöstä, sille tulee kirkkolain 3 luvun 21 §:n mukaisesti hakea kirkkohallituksen lupa. Prosessia on käyty keväällä 2026 läpi yhdessä kirkkohallituksen yliarkkitehdin kanssa ja ohjeistusta on täsmennetty siten, että kirkkohallituksen lupa tarvitaan jo siinä vaiheessa, kun seurakunta tekee päätöksen kirkon käytöstä luopumisesta silloinkin, kun seurakunta kuuluu seurakuntayhtymään. Roihuvuoren seurakunnan päätös on tätä aikaisemmalta ajalta.

Tuomiokapituli korostaa, että kirkoista luopumisen kynnys tulisi olla korkealla. Kirkot eivät ole mitä tahansa rakennuksia, vaan niillä on ainutlaatuinen merkitys alueen ihmisille, identiteetille ja historialle ja ne julistavat Jumalasta jo pelkällä olemassaolollaan. Valtioneuvoston hyväksymässä Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa todetaan, että kulttuuriomaisuus turvaa yhteistä muistiamme ja näillä kohteilla on erityistä merkitystä yhteiselle identiteettillemme. Silloinkin kun taloudelliset haasteet edellyttävät kiinteistöistä luopumista, tulisi luopumiset pyrkiä kohdentamaan ensisijaisesti muihin tiloihin kuin kirkkoihin. Harkinnassa on syytä ottaa huomioon kokonaisuus, johon kuuluvat niin toiminnalliset ja historialliset kuin rakennusten kuntoon ja elinkaareen liittyvät seikat sekä seurakunnan ja seurakuntayhtymän taloudellinen tilanne.

Esitetystä selvityksestä käy ilmi, että suunnitelmat Tammissalon kirkosta luopumisesta ovat herättäneet alueella ja alueen toimijoiden parissa kritiikkiä ja vastustusta. Asiaa on käsitelty mm. Tammissaloseuran puitteissa ja erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja on kartoitettu laajasti. Toimivia malleja ei kuitenkaan ole löytynyt eikä Roihuvuoren seurakunnalla ole ollut taloudellisia edellytyksiä pitää käytössään Tammissalon kirkkoa. Ottaen myös huomioon, että kirkkokiinteistö on huonokuntoinen ja laaditun alustavan korjaustapaselvityksen perusteella sen korjaus tulisi kalliimmaksi kuin vastaavanlaisen uudisrakennuksen rakentaminen, tuomiokapituli katsoo, ettei luopumiselle ole estettä.

19.08.2026

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

Tuomiokapituli toteaa, että yhteisen kirkkovaltuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutoinkaan ole lainvastainen.

Valitusosoituksen osalta tuomiokapituli toteaa, että lupamenettelyä koskevan kirkkolain 3 luvun 21 §:n ja valitusoikeutta koskevan kirkkolain 12 luvun 5 §:n sekä hallituksen esityksen (HE 108/2022) mukaan muutoksenhakumahdollisuutta ei ole vielä seurakunnan tai seurakuntayhtymän tekemästä luvan hakemista koskevasta päätöksestä vaan kirkollisvalitus voitaisiin tehdä vasta kirkkohallituksen päätöksestä, jolla lupa evätään tai myönnetään. Näin ollen yhteisen kirkkovaltuuston päätökseen on asianmukaisesti liitetty kirkkolain 12 luvun 4 §:ään perustuva valituskielto.

Päätös	Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	Lausunto kirkkohallitukselle
Muutoksenhaku	Päätökseen ei kirkkolain 12 luvun 4 §:n nojalla saa hakea muutosta.